

EAA – ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Prognos för utvecklingen 2009–2010

Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2010

I korta drag

Produktionsvärdet i jordbruket beräknas öka

Värdet av produktionen av jordbruksvaror i löpande priser beräknas öka med 6 % år 2010 jämfört med år 2009. Vegetabilieproduktionen beräknas öka med 10 % medan animalieproduktionen beräknas öka med 3 %.

Den totala spannmålsskörden för 2010 uppskattas bli ca 4,3 miljoner ton. Detta är ca 18 % lägre än förra årets skörd och ca 13 % lägre än den genomsnittliga skörden för de fem senaste åren. Höstråg och rågvetete är de grödor där totalskörden minskar mest procentuellt sett jämfört med 2009. Den lägre totalskörden för spannmål kan bland annat förklaras av att de flesta grödor uppskattas få en lägre hektarskörd än förra året samtidigt som den odlade spannmålsarealen minskat mellan åren 2009 och 2010. Priserna på spannmål beräknas preliminärt öka med 46 % för skördeåret 2010 jämfört med skördeåret 2009.

Totalskörden för oljeväxter uppskattas bli nästan 0,3 miljoner ton vilket är en ökning med 17 % jämfört med genomsnittet för de fem senaste åren. Ökningen förklaras av att den odlade arealen för oljeväxter har ökat. Priset på oljeväxter beräknas preliminärt öka med ungefär 31 % under skördeåret 2010 jämfört med skördeåret 2009.

De genomsnittliga priserna för nötkreatur har preliminärt ökat med 10 % mellan åren 2009 och 2010. Priserna för svin har minskat med 10 %.

Slakten av nötkreatur beräknas minska med omkring 5 % under år 2010 jämfört med år 2009. Slakten av svin beräknas minska med någon procent under år 2010 jämfört med år 2009.

Invägningen av mjölk beräknas minska med 4 % år 2010 jämfört med år 2009. Priset på mjölk beräknas öka med ungefär 15 % år 2010.

Daniel Persson, 036 – 15 50 39
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

Prognos för inkomstutvecklingen 2009–2010

Värdet av jordbrukssektorns produktion av varor och tjänster till baspriser ökar preliminärt med 5 %. Ett flertal av produktionsgrenarna ökar preliminärt i värde 2010 jämfört med 2009, t.ex. ökar vete med 51 % potatis ökar med 30 %, mjölk ökar preliminärt med 10 % och nötkreatur minskar med 8 %. Sekundära jordbruksaktiviteter beräknas öka med 1 %.

Jordbrukssektorns faktorinkomst beräknas öka med 15 % år 2010 jämfört med år 2009. Faktorinkomsten beräknas som summan av produktionsvärdet och direktersättningar minus kostnader för insatsförbrukning och kapitalförslitning. Övriga produktionssubventioner beräknas minska något år 2010 jämfört med år 2009. Kostnaderna för insatsförbrukningen beräknas öka med 1 % år 2010 jämfört med år 2009. Kostnaderna för kapitalförslitning beräknas öka med 1 %.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning över inkomstutvecklingen i Sverige till EU:s statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1, som innehåller värden för år 2009 samt förändringar till år 2010 i volym, pris och värde uttryckt som index.

I mitten av december planerar Eurostat att redovisa prognoser över utvecklingen av jordbrukets inkomster mellan åren 2009 och 2010. Indikator A, dvs. förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som brukar användas vid jämförelse mellan medlemsländerna. Med antaganden om en fortsatt nedgång av den totala arbetsinsatsen (-4,0 %) och en prisökning för bruttonationalprodukten med 3,0 %, kommer indikator A för Sverige att visa en uppgång med 16,6 %. Denna beräkning är naturligtvis mycket osäker, särskilt när det gäller kostnadsposterna, och det slutliga utfallet kan komma att skilja sig avsevärt härifrån.

Innehåll

Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde och kostnader inom jordbrukssektorn år 2009 samt prognos för utvecklingen för åren 2009–2010, index 2009=100	4
Fakta om statistiken	5
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Bra att veta	7
Annan statistik	7
Elektronisk publicering	7
In English	8
Summary	8
Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2010	8
List of tables	9
List of terms	9

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde och kostnader inom jordbrukssektorn år 2009 samt prognos för utvecklingen för åren 2009–2010, index 2009=100

1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs 2009 and a first estimate for 2010, index 2009=100

Kod	EAA	Värde 2009	Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl. utsäde)	4 400	87,3	146,0	127,5
02	Industrigrödor	1 422	98,7	114,3	112,8
03	Foderväxter	6 904	98,8	102,4	101,2
04	Köks- och plantskoleväxter	3 426	76,5	122,1	93,4
05	Potatis	1 692	116,7	112,3	131,1
06	Frukt och bär	440	87,9	108,4	95,2
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	65	69,1	115,7	80,0
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	18 349	93,2	117,5	109,5
11	Djur	10 240	97,3	98,5	95,9
12	Animaliska produkter	10 753	94,9	115,1	109,2
13	Animalieproduktion (11+12)	20 993	96,1	106,9	102,7
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	39 342	94,7	111,8	105,9
15	Produktion av jordbrukstjänster	2 646	99,9	104,0	103,9
16	Jordbrukets produktion (14+15)	41 988	95,0	111,3	105,3
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	2 920	100,5	100,5	101,0
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	44 908	95,4	110,5	105,4
19	Total insatsförbrukning	34 382	100,8	99,8	100,6
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	10 526	77,8	155,7	121,1
21	Kapitalförslitning	8 776	99,3	102,0	101,3
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	1 750	-30,2	-730,6	220,4
23	Löner och kollektiva avgifter	2 714	.	.	101,3
25	Övriga produktionssubventioner	9 476	.	.	95,6
26	Faktorinkomst (22+25)	11 226	.	.	115,1
27	Driftsöverskott netto (22-23+25)	8 512	.	.	119,5
28	Arrende- och hyreskostnader	2 082	.	.	103,3
29	Räntekostnader	2 181	.	.	102,5
30	Ränteintäkter	437	.	.	103,2
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	4 686	.	.	133,0
40	Total arbetsinsats (1000 årsverken)	63,2	.	.	95,9
	Prisförändring BNP	.	.	102,95	.

Anm. Volym- och prisindex beräknas inte för posterna med kod 23 – 40.

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar över värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EUs statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (dvs. värden i fasta priser) på inkomstsidan och för vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den s.k. sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom från skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling på friland (inkl. trädgårdsodling) eller under glas, husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget privat bruk), biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkts- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion/skörd värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar under kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och baspris. EAA till baspris innefattar direktersättningar (subventioner), vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas direktersättningar i pro-

dukt- resp. produktionsrelaterade direktersättningar. Produktionsrelaterade direktersättningar, såsom miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen
- + Värdet av animalieproduktionen
- + Intäkter från jordbrukstjänster
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter
- = *Totalt produktionsvärde*

- Kostnader för insatsvaror och tjänster
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris*

- Kapitalförslitning
- = *Förädlingsvärde netto till baspris*

- + Övriga produktionssubventioner
- = *Faktorinkomst*

- Löner och kollektiva avgifter
- = *Driftsöverskott netto*

- Arrende- och hyreskostnader
- Nettoräntekostnader
- = *Företagsinkomst*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre s.k. inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, slaktstatistik och bokföringsuppgifter. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt arrendekostnader och avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på aggregerade bokföringsuppgifter från omkring 11 000 företag. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Bra att veta

Annan statistik

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Statistik samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2010

If you would like to download the publication in PDF – please follow the following instructions: Click on the link “Första sidan – I korta drag” above. Then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

The value of agricultural output is expected to increase by 6 % in 2010 compared to 2009. Crop output is expected to increase by 10 % while animal output is expected to increase by 3 %.

The total harvest of cereals is expected to be about 4.3 million metric tonnes in 2010. This is 18 % less than the harvest of 2009 and 13 % less than the average of the last five years. Autumn rye and triticale are the crops where the total harvest decreases the most in percent compared to 2009. The smaller total harvest can to some degree be explained by a smaller harvest per hectare and that the area decreased. The prices of cereals are expected to increase with about 46 % for the harvest year of 2010 compared to 2009.

The harvest of rape and turnip rape are expected to be about 0.3 million metric tonnes. This is an increase by 17 % compared to the average of the last five years. The increase is mainly attributable to the more growing of rape. The prices of oil seeds are expected to increase by 31 % in the harvest year of 2010 compared to 2009.

The average prices for cattle increased with 10 % in 2010 compared with 2009 according to preliminary figures. The prices of pigs decreased with 10 %.

The slaughtering of cattle decreased with 5 % in 2010 compared to 2009. The slaughtering of pigs are expected to decrease somewhat in 2010.

The quantity of milk delivered to wholesalers is expected to decrease with about 4 % in 2009. The price of milk is expected to increase with roughly 15 % in 2010.

The output of the agricultural industry in basic prices is expected to increase by 5 % in 2010 compared to 2009. The majority of fields preliminary increase in value in 2010 compared to 2009. Examples are wheat with an increase of 51 %, potatoes with an increase of 30 %, milk with an increase of 10 %. Cattle decreased with about 8 %.

The factor income of agriculture is expected to increase by 15 % in 2010 compared to 2009. The factor income is calculated as the sum of production value and direct subsidies less the expenses of intermediate consumption and fixed capital consumption.

List of tables

In English	8
Summary	8
List of tables	9
List of terms	9

List of terms

Andra/Annan	Other
Animalieproduktion	Animal output
Animaliska produkter	Animal products
Arbetsinsats	Labour input
Arrende	Rent
Baspris	Basic price
Blommor och växter	Flowers and plants
Bnp	Gdp
Brutto	Gross
Bränslen och drivmedel	Fuels and propellants
Byggnader	Buildings
Djur	Animals
Djurfoder	Animal feed
Driftsöverskott	Operating surplus/Mixed income
Elektricitet	Electricity
Energi	Energy
Faktorinkomst	Factor income
Fjäderfä	Poultry
Foderväxter	Forage plants
Frukt och bär	Fruits
Får och getter	Sheep and goats
Färska	Fresh
Företagsinkomst	Entrepreneurial income
Förädlingsvärde	Value added
Handelsgödsel	Fertilizers and soil improvers
Havre	Oats
Hyreskostnader	Real estate rental charges
Hästar	Equines
Industrigrödor	Industrial crops

Icke-jordbruksaktiviteter	Non-agricultural activities
Insatsförbrukning	Intermediate consumption
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksproduktion	Agricultural output
Jordbrukssektorn	Agricultural 'Industry'
Jordbrukstjänster	Agricultural services
Jordbruksvaror	Agricultural goods
Kapitalförslitning	Fixed capital consumption
Kollektiva avgifter	Social security charges
Korn	Barley
Köksväxter	Vegetables
Löner	Compensation of employees
Maskiner och utrustning	Machinery and equipment
Mjök	Milk
Netto	Net
Nötkreatur	Cattle
Oljevaxter	Oil seeds
Plantskoleväxter	Horticultural products
Potatis	Potatoes
Prisförändring	Change in price
Produkter	Products
Produktion	Production/Output
Produktionssubventioner	Subsidies on production
Proteingrödor	Protein crops
Råg	Rye
Ränteintäkter	Interest recieved
Räntekostnader	Interest paid
Sekundära	Secondary
Socketbetor	Sugar beet
Spannmål	Cereals
Svin	Pigs
Underhåll	Maintenance
Utsäde	Seeds
Vegetabilieproduktion	Crop output
Vegetabiliska produkter	Crop products
Vete	Wheat
Veterinärkostnader	Veterinary costs
Växter	Plants
Växtskyddsmedel	Plant protection products and pesticides
Årsverken	Annual working unit

Ägg

Eggs

Övriga

Other